

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRIEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET
ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjárónak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: B E T E G H P Á L.

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ em.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közölhetnek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyílt-tér sora 1 kor. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetői iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adtnak vissza.

Pünköszt.

(—f.) A szent Lélek alászállásának emlékét ünnepli ma a keresztény világ, a vallásnak minden formájában: Keleten, Nyugaton, Északon és Délen, mindenütt, a hová elhatolhatott.

Csodálatos képzelődés fogja el az embereket, hogy valami módon fogalmat szerezhessenek maguknak e világtörténeti fontosságú jelenetről. A képzelődés messzeható szárnyakat ölt. Mozgathatja kezdi a föld porához ezerféle kötelekkel hozzáerősített embereket, mint a könnyű léggel töltött gömb a hozzákötözött emberszállító hajót és hordozza földfeletti csodás világban, hol nem hallik a jajgatás, síralom, czivódás, átkozódás, vészkiabálás éktelen zaja.

Sajátságos és alig kimagyarázható mozdulást érez az ember e jelenet elgondolására kebelében, mely a vért futásra, a kedélyt melegedésre, az észet repülésre készíti, minek neve magasfoku lelkesülés az eszményiért, a szépért, igazért és nemesért.

Lelkesülés: kedélynek magasfoku megmozdulása és meggyalulása nélkül, sohasem született a világon semmi nagy és nemes, a mi üdvöt, jólétet és boldogságot hozott volna egysekre, társaságokra, népcsaládokra és nemzetekre.

De sokan vannak, kik felett nyomtalanul repülnek át a Lélek kiömlésének emlékei! Pedig egyszerű szegény embereken: az Apostolokon történt 19 száz év előtt, a kik kimozdították a világot sarkaiból s új irányt adtak az emberiségnek. Emberek, kiknek volt szívök és lelkök, melyeket a hideg formaságokból álló farizeusi vallás nem mérgezett volt meg, kiket minden áldozatra kész szeretet fűzött a már eltűnt Mesterhez, az eszményi emberhez.

Igazán szükség volna ma arra, hogy ne csak egyesekre, hanem közelebről és főleg hazánk összes népeire, legfőleg pedig nemzetünk aprajára és nagyjára kiömljék az isteni Lélek.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGZÁJA.

A végzet.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgzája.

Ira: Dorosné.

Szomoruan zúgnak-búgnak a harangok. A temetkezési vállalat emberei jönnek-mennek, szorgoskodnak. Szomszédomban meghalt egy asszony — Endrey Jenő kapitánynak a neje.

Ablakomból elnézem, a mint a fekete-szalagos, kis mindenes-cseléd jajveszkelve tesz-vesz egyet-mást; olykor-olykor — a mint megnyílik az ajtó — megjelenik a férj fájdalomtól megtört alakja; bajtársai, a fekete-karkötős tisztek meghatott arczezal, könybeborult szemekkel szoritának kezét vele. A vidám, könnyelmű fiuk szívök mélyén érezik, hogy e rettenetes csapással szembe nincs helye a vigasztaló szónak. Lecsüggesztett fejjel, hang nélkül eltávoznak. A szobából meg rémiesen hangzik át a gyermekek szívettépő zokogása: „anya, édes anya! . . .”

Másnap volt a temetés; — végignézttem, mint adja meg a végtisztességet az egész város, annak, kit életében legközelebbi rokonai megtagadtak, kinek nevét tisztességes társaságban kiejteni sem volt szabad. Hisz különben neve sem volt a szerencsétlennek. Férjét elhagyva szökött volt meg Endreyvel és úgy élt vele majdnem utolsó órájáig.

A halál — úgy látszik — a társadalom erős erkölcsi érzését kissé csökkentti, engesztelékenyebbé teszi; mert ime, eljöttek a temetésre a tisztek hitvesei is, élükön az ezredesnével; eljött a városunkban élő egyetlen és valódi nagyméltóságú grófné is (kinek apja pedig örökös főrend, titkos tanácsos és stb. stb.); eljött és saját nagyméltóságú kezeivel segítette föl kocsijába az anyátlanul maradt árva leányt . . . Így aztán érthető, hogy az apróbb nagyságok is mély részvételre buzdultak; a ki csak számít, vagy legalább számítani ohajt a társaságban, egy se maradt otthon.

Mielőtt a koporsót lezárják volna, megnéztem a

Ma a mindenféle felekezetek között, 90 százalékkal nagyobb a lelketlen, szentségámuló farizeusok száma, mint Jézus és az Apostolok korában volt a zsidók között. E 10 százalékból is 5 százalék a semmi nemes czéllal nem gondoló, nagyvagyonu pénzaristokratákra esik s a tulajdonképeni nemes szíviük, önzetlen és öntudatos javítani vágyók — csupán 5 százalékra vehetők.

Ennek az aránynak valószínűségét minden tünemény igazolja állami, egyházi, polgári, társadalmi és magánéletben, alatti és felsőbb körökben, egyaránt. Gyakran azok éppen a legnagyobb szinlelők, a kik a legigazabban adják. Azok a csupa képmutatók, kik legjobban verik a mellüket Azok viselkedése, eljárása és cselekedetei állanak minden minősítési fokozaton alól, a kik vezéri szerepet játszanak önzési céllal; a kik nagyravágásukban önfelédten rohannak neki mindennek — lelkiismeret, ész és higgadt gondolkodás nélkül.

Azok zsebelnek legjobban, kik a nép érdekeit hangoztatják. Azok csinálják a legtöbb botrányt és ellenségeskedést, a kik békességet hirdetnek. Azok verkednek egymás között szóval, ököllel és fegyverrel, a kik az ítélő és rendtartó székben ülést szinlelnek. Azok szegik meg legtöbbször a polgári és erkölcsi törvényt, a kik ezek cizmeit pergameire írva, vagy más alakban hordják. Éppen mint a farizeusok. Azok a legnagyobb ellenségek, kik a szeretetről; legtüremlenőbbek, kik a türelemről; leggőgösebbek, kik az alázatosságról beszélnek. Magok a jelenkor farizeusai szidják legtöbbet a Jézus és Apostolok korabelieket. Azok hirdetik javulást, a kik a legbűnösebbek s minden lépéssel bünt terjesztnek. Lelketlen vádaskodásokkal, elferdített, valótlán hírek terjesztésével leplezik gyöngeségüket a helyett, hogy Jézus példája szerint cselekednének. Oh si taccuisses philosophus mansisses!

szegény asszony hulláját; bájos, vonzó arezán nyoma sem volt többé annak a gyötrelmes kinszenvedésnek, mely életébe karakterizálta azt. Megnyugodva pihent a csipkés halotti vánkóson. — Vajjon a földi salaktól megtisztult, alkotójához visszatérő lélek érzi-e, mi a megváltás? Vagy a végtelenségben is kitaszítva bolyong szellemtársai közt, mint bolyongott Cviskoszorujával ide-lent . . .

A temetés tehát díszes és impozáns volt. A lelkes szépen beszélt. A koszorúk jól festettek. A grófné ő méltósága a gyászszertartásnál nem a szokott tubarózsa-parfümet, hanem heliotropot használt. Legalább két hélig — mig megjelenő ő méltóságának tavaszi kalapja — lesz mit megbeszélni a méltóságos, nagyságos és a jó ég tudja még, hány rang és rendbeli surjain a jámbor vidéki városkának; akkor aztán napirendre térhetnek fölötte, mint a hogy napirendre tértek ez előtt mintegy tizenhat évvel . . . Akkor is meghalt az elkényeztetett, ünnepelet Garamy Malvin; nem terítették ravatalra, nem kísérték ki a temetőbe szép zenező mellett, — sutogva, remegve bucsuztatták el a tisztességes emberek sorából — mikor férjétől megszököve, elment az ifjú Endreyvel . . .

Bizony örült, bolond, könnyelmű teremtés volt. Múltó az egész világ megvételére, emberek gunyára, lábál tiprására. Szerető szülői nagy gonddal, körültekintéssel biztosították jövőjét; ujongott a lelkük, a mint az alsó fölszerű leányt férjhez adták, a gazdag Telmery Pálhoz.

Bizony nem csekélység volt az; abban az időben ő volt a legjobb párti az egész vármegyében, sőt még tán egy kicsit azontul is. Folyt is rá a hajtovadászat úgy a vegyiszta kékvérűek, mint a fertályosok részéről, míg végre a nemes vad, a Garami Malvin szép számától fogva maradt. No egy kic-it léha, egy kicsit blazirt és kielt volt már akkor, de ki nézne eféle csekélységre? Világi volt és gavalér ember. A mit szemé-szája kívánt a kis menyecskének, az mind megvolt neki. Hálát kellett volna adjon mind lefektében, mind felkeltében a Mindenhatónak! És ime, ez az eszevesztett, elvetemült teremtés, mit tesz? Itt hagyja az ő férjét, hitestársát — no meg páratlan ékszerreit, tömöntelen ezüstjét, cselédségét, fogatit, gyönyörű toilettjeit, a kedves barátnők kedves mosolygól

Ma nem az a valódi vallásos és erkölcsi erő állandósítása és terjesztése a főczél, mely a tanítványokban volt; nem is a Jézus által hirdetett Isten országa alaptörvényeinek teljes uralomra juttatása minden irányban, hanem a külső hatalomra jutás, vezérekedés és hiúság minden módon való kielégítése. Ily levegőben nevednek az emberek s ily módon végzett pálya után szállanak sirba.

Valóban szükség volna azon szent Léleknek mai kiömlésére, mely az apostolokat elárasztotta, hogy beszélnének ma is az igazság nyelvén, mint ők; a szeretet hangján, melyet mindenki megért, bármely országból való legyen is, s hogy így keresztelkednének meg ma is, nem csak 3 ezeren, hanem millióként. Ez lenne a valódi kereszténység és Isten országának megalakulása nálunk is 2000 év múltán! . . . Oh, hogy ez csak hiru remény!

Jövel, jövel isteni tűz, égi szent Lélek!

A jobbak ezrei epedve várnak. Legyen vége valahára a sok síralomnak, álszenteskedésnek, viaskodásnak és testvértelen küzködéseknek! Hogy teljesítse egyenlő mérték szerint ki-ki reáruhazott hivatását, mások rágalmozása, kisebbitése nélkül! . . .

Mezőgazdasági és közraktári hitelintézet alapítását tervezik Agoston József, Benke Gyula, báró Feilitzsch Artur, Miklós Odón, dr. Münnich Aurél, Weisz Berthold országgyűlési képviselők, báró Bánffy Ernő birtokos, gróf Bély Ákos főispán, Desseffy Árisztd, a belga magyar bank igazgatója és Zachár Gyula tanár. Az új intézet az országban 120 közraktár fölállítását célozza azon okból, hogy az ezek által kibocsátott warrantokat a vidéki pénzintézetek részére forgalomképes papirokká tegye s ezzel a hazai mezőgazdaságnak 25—40 millió korona gazda-hitelt teremtsen. Az új intézet, amely hazai viszonyainkhoz alkalmazkodva indul meg, a már fönnálló pénzintézetek működésére támaszkodik és ez okból azokhoz fölhívást is küldöttek szét.

Közvetlenség a közigazgatásban. Széll Kálmán miniszterelnök tudvalevőleg kijelentette, hogy a közigazgatási törvény előkészítése a teljes nyilvánosság

aléazott irigykedéseit, szóval mindazt a jót és kellemesét, mi az anyagi jólét nyomán fakad — és elment világga, elment úgy, a mint volt, egy szál ruhában!

Régi história, évekkel ezelőtt történt s még most is jól emlékszem arra a csillogó szemű büszke alakra, a ki nem kérdezte az emberektől: elítéltek-e érette? Nem kérdezte Istenétől: bűn-e, a mit tesz, és ha az, irgalmaz-e érette? Nem törődött az arczultótt férj bosszújával, a reményeikben csalódott szülők átkával, a rokonok kitagadásával — csak ment fölemelt fejjel, szerelmesének hívó szavára. Nem kérdezte tőle: mit adsz nekem cserébe azokért, a miket én most itt hagyok? Kész volt érette Istenével porbe szállni, éhezni, koplalni, emberek társaságától mint valami undok fekélyes elkülönítve, megvettelve élni, senkivé, semmivé, páriává lenni.

Szegény asszony erősen, erősen megküzdött szerelméért — és diadalmaskodott. Egy egész világot áldozott fel, de nyert helyette egy másikat: egy derék férfi becsületet, hü, egész szívét. Kivívott boldogságát oda nem adta volna a világnak, a földnek minden kincséért, vagyonáért . . . csak hogy jött egy másik nagy, nagy boldogság; az nem kérdezte: adod-e? Elvitte, elszállt mint az álom, mint a képzelet.

A szűkes, egyszerű kis lakásra időnkint pontosan rá-rászállott az Isten áldása, egy-egy aranyhajú baba képében; fiu, leány jöttek fölvalta; — és a mint azok nőttek, fejlődtek, szállt el lassan-lassan, alig észrevehetőleg házukról a megelégedés fehér galambja.

Bizony most, a mikor négy szépen serdülo gyermekét tartja karjai között az őket rajongva szerető anya, most érzi, mekkorát vétkezett a társadalmi rend ellen, mely a boldogságot is bizonyos konvenzionális szabályokhoz köti, most érzi, mit tesz az párbajra hívni ki a százszerű, száznyelvű szörnyeteket. Oh, ő boldogan tudott élni abban a hitben, hogy neve ki van törülve a tisztességes asszonyok sorából, de borzasztó, megörjítő gondolat az, hogy ártatlan gyermekeinek örökségül hagyja azt. Mi lesz belőlük? Mi lesz belőlük? E gondolat üldözte nappal és nem hagyta pihenni a hosszú, álmatlan éjeken.

(Vége következik.)

előtt fog végbemenni s azokat, akik gyakorlatban ismerik a hibákat, bele akarja vonni a nagy munkába. Pestriker tizenhárom főszolgabírája: Dezsőffy Emil, Halász Jenő, Csikay Imre, Endre Zsigmond dr., Ivánka Pál, Kapsy Vilmos dr., Szilágyi Lajos, ifj. Sárközi Pál, Szondi Dénés, Szilassi Elek, Teszary László, Taly Iván, Szondi Dénés, Szilassi Elek, Teszary László, Taly Iván, Holli János, Csapó Lőrincz dr. hosszas tanácskozás után több pontokban összefoglalták a közigazgatás hibáit, azokra nézve indítványokkal lépnek a vármegye közgyűlése elé. Ezeknek a pontoknak elsője az, hogy a törvényhatóság hívja fel a megye alispánját, a polgármestereket, valamint a községi jegyzőket, hogy a megyei, városi, községi közigazgatás javítására tegyenek gyakorlati javaslatokat. Erre küldjön ki a megye tizenkét tagu bizottságot, amelyben a megyei, városi és községi tisztviselők képviselve legyenek. A vármegyei alispán utasítsa a vármegye, hogy a vármegyei és községi szabályrendeleteit a tisztviselők meghallgatásával alkossa meg, valamint a megyei telefon-hálózat kérdését újra tárgyalás alá vegye. Minthogy a vármegye csekély javadalmazást élvez, a központi dologi kiadásokra, a főszolgabírói irodaátalányokra (eddig kétszáz korona volt) és a díjnokok fizetésemelésére a kormánytól kérjen segélyt. Minthogy Pestvármegye székelyházában nem fér már el, helyezze ki az igazságügy-miniszter annak a Pestvidéki törvényszékkel s mindazokat a megállapodásokat, amelyeket a kiküldendő bizottság egybeállít, küldöttsegélyt adják át a kormány tagjainak. — Terjedelmes megalapozást adtak a főszolgabírák javaslatuk mellé. Ivánka Pál pedig gyakorlati tanácsokat is fűz ahhoz a közigazgatás javítása érdekében. Ivánka szerint nem a személyzet szaporítása a fő, hanem az, hogy a munkát szükségtelenül szaporítsák. Ezért a városokat és községeket fel kell menteni a felesleges munka alól s a meglévő állások javadalmazását a megélhetés színvonalára kell emelni. Be kell hozni a közigazgatásban a közvetlenséget: sem kiadni, sem átadni, sem felterjeszteni nem kell az ügydarabokat, hanem közvetlenül az illetékes hivatalhoz kell küldeni. Meg kell állapítani az egy és ugyanazon ügyre vonatkozó törvényes rendelkezéseket s mellőzni a hivatkozásokat az előző törvényekre és rendeletekre. Az egymástól eltérő kihágási eljárási utasítások és pénzügyi szabályok helyett egyetlen eljárási utasítást kell életbe léptetni, ugyiszintén a rendeletek végrehajtásához a szükséges összes mintákat meg kell állapítani. Addig pedig, míg 200 korona irodaátalányból kell a főszolgabíróknak irodahelyiségeket bérelni, fűteni, világítani, az irodákat felszerelésekkel, bútorokkal, törvényekkel ellátni, nem lehet a meglévő állások javadalmazását kívánni. A nagyfőntosságú javaslatra Pestmegye főszolgabíróját felhívják az ország minden megyéjének törvényhatóságát azzal, hogy a javaslatokat tárgyalás végett megküldik nekik.

TANÜGY.

Tanítógyűlés. Az „Udvarhelyvármegyei Tanító Egylet” homoródi fiókköre a napokban tartotta 3-ik rendes gyűlést Derzben. A tagok már 8 órakor összegyűltek, hogy az előre jelzett énekpróbát is megtartsák. Ennek végzésével kezdődött a rendes gyűlés az elnöki megnyitással. Elnök szavainak elhangzása után, Kriza Sándor kért szót egy indítvány megtételére a köri gyűléstől, mielőtt a rendes tárgysorozat következő pontjait megkezdene. Munkácsi Mihályról, az elhalt hírneves festőművészről emlékezett meg s indítványozta, hogy a kör jegyzőkönyvében adjon kifejezést a művész halála által okozott fájdalomnak. Köri gyűlés az indítványt elfogadta teljes tudatával a nagy veszteségnek, mi a festő halálával a magyar művész-világot s így a magyar nemzetet érte. Elismerve a nagy mester tehetségét, hálafeleként emlékezett meg róla, annál is inkább, mert ő a magyar névnek mindenhol dicsőségét szerzett; a maga részére pedig halhatatlanságot. A mult iles jegyzőkönyvé kifogás nélkül elfogadottat. Gyakorlati tanítást tartott az orvosi kankalinról Szathmári Miklós, mely a tanító önbírálatát, a tagok hozzászólása és ezeknek összegezése után sikerülnek nyilvánított. Péterfi Áron almási tanító szabad előadást tartott: „Hogyan kezeljük a kúpos kasunk méhesaladját és első raját, hogy attól jó mézidényben a nép legvilkolása nélkül egy kas mézet nyerjünk és családunk is megmaradjon” című tétről. Előadása újságánál, érdekességénél fogva teljesen lekötötte a tagok figyelmét, mely az előadó által javított emeletes mézfelvételi rendszert foglalta magában. Előadónak a tanulságos óra szerzéséért, buzgó, szives fáradozásáért köszönetet mondott a kör. Ezek után elnök, a hazai ipar pártolására vonatkozó „Aláírási íveket és a házi ipari cikkek előállításának nevéit és iparcikkeik megnevezését feltüntető jegyzékeket kérte be, melyeket a tagok be is adtak. Jelentések, indítványok során elnök bejelentette, hogy az „Eötvös-alap” elnöksége őt felkereste egy leiratban, melyben kéri arra, hogy egy gyulai gyufagyáros Reiser Emanoel által forgalomba hozott „Tanítók Háza gyufájá”-t a tagoknak ajánlja, hogy vegyék partfogásukba annál is inkább, mert a jövedelem 5 százalékát a gyáros a Tanítók Házának fogja adni, mi által 5—6000 korona évi jövedelmet lehet kilátásba helyezni ezen az uton. Tagok, elnök jelentését tudomásul véve, minden tőlük telhetőt megígérték a gyufa terjesztésének érdekében. Jövő gyűlés helye: Muzsna. Ideje: szeptember 19.

Meghívás. Szám 7—1900. Udrarh. j. fiókkör. Az udvarhelymegyei ált. tanító-egyesület „Udvarhelyi járási köre” az évi IV-ik gyűlést Oroszhegy nagyközséghez tartozó „Varság tisztásán” levő községi iskolában tartja meg, folyó évi június hó 12-ik napján. A gyűlés kezdete délelőtt 10 órakor lesz. Főhívom kartársaimat, hogy tekintetbe véve a meglehetősen nagy távolságot, idejekorán induljanak el hazulról, nehogy a későn jövés tárgysorozatunk nyugodt tárgyrólását hátráltassa. Egyidejűleg arra is kérem körünk zeneetői tagjait, hogy hangszerüket hozzák magukkal. Vármegyének ez egyik legszebb pontja, feltétlenül megérdemli a tüzetesebb megismerést is, éppen ezért e kirándulás két napot fog igénybe venni, tehát jó lesz megfelelő élelmi szerek-

ről is gondoskodni. A tudvalevő kötelezettségeknél, mint pld. „Erzsébet emléktábla”, tagsági díj stb. bieknek e gyűlésen leendő elintézését tisztelettel kérem. E gyűlésünkre a testvér-egyesületek elnökségeit és minden tagját, ugyiszintén a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Sz. Udvarhelyen, 1900. június hó 1-én. Lázár József, köri elnök.

Fiókköri gyűlés. Az „Udvarhelymegyei tanító-egylet” székelykeresztúri fiókköre május hó 9-én (Tudósító késett. Szerk.) Nagy-Galambfalván tartotta meg tavaszi közgyűlését. Gyűlés kezdete előtt isteni tisztelet volt az ev. ref. templomban, hol Kelemen János helybeli lelkész mondott lélekemelő imát. Az állami iskolában Sándor Lajos hatóságos megnyitójával vette kezdetét a gyűlés. Száva Mihály helybeli tanító a II. osztályban a legelőről egy minden tekintetben sikerült tanítást tartott. A gyűlés folyamán még több közérdekű tárgyat nyert elintézés; azonban néhai Palló István, meghodolult kartársunk felett Pál Sándor tagtárs által tartott emlékbeszéd képezte a gyűlés legkiemelkedőbb pontját. Azért jeltette ki fiókkörünk elhunyt kartársunk működése helyét e gyűlés tartására, hogy a közszereletben álló tanító és igaz barát emlékére kegyeltes innepély színhelyévé tegye azt. A tárgysorozatban is jelezve lévén az emlékbeszéd tartása, eljötték e gyűlésben résztvenni távoli helységekből az elhunyt édes anyja, testvérei, hozzátartozói. Megindító volt a rokonok és a helybeli lakosság őszinte részvétele, mely áthatotta a jelen voltak minden tagját és a szemeken igazgyöngyökben nyilvánult. Pál Sándor tagtárs valódi bensőséggel teljes keresetlen szavakban tüntette fel az elhunyt munkás életét. Szép- és az elhunyt méltó emlékbeszédét így végezte: Itt élt, itt működött; a mi székely udvarhelyi templomból emelkedett buzgó áldozata napoként fölfelé, melynek felépíthetőségét annyira munkálta, de annak o'áran oly rövid ideig áldozhatott! Legyen emléke áldott — itt, nyugalmában — ott! Lőrincz Sándor gazdatiszt, valamint Száva Mihály kartárs barátságos és szives vendéglátásáért e helyen is köszönetet mond együtlenül.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog pünkösztü ünneplést kívánunk t. olvasóinknak és munkatársainknak.

Hegedüs miniszter Székely-Udvarhelyi. Városunk közönségét s különösen annak iparos és kereskedő körét általános öröm tölti el. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter — mint illetékes helyről értesülünk — folyó évi július elején reggel a 6 óra 20 perczkor érkező rendes vonattal városunkba érkezik. A miniszter valószínűleg az egész napot itt tölti és másnap reggel kocsin a Hargitán át Csik-Szeredába utazik; utabizony Szentkeresztbányát, hol a Lántzky-fele vasbányát és a Homoród-fürdőt is meglátogatja. Városunk közönsége mindent elkövet, hogy a páratlan tevékenységű minisztert méltóképen fogadja. Az iparos és kereskedő polgárság pedig élen Hollak Arthur, vármegyének szeretett főispánjával, mint iparfejlesztő bizottsági elnökkel az iparosság mindennapi készítményeit összegyűjteti és a lehető legteljesebb képet tár a miniszter elé iparosaink munkaképességéről. Másfelől pedig Solyomossy Endre elnöksége alatt külön bizottság alakul, hogy a 13 ipartársulatba tartozó és azokon kívül is levő iparosok ügyes-bajos dolgait ahhoz értő tollforgató, a hátrányos és előnyös viszonyokat a lehető legmélyebbről felkutatni, kimutatni tudó egyének által jegyzőkönyvekbe vétessenek, hogy aztán a létező nyomorúságokon gyökeresen segíteni és a meglévő előnyöket kihasználni lehessen. Az előre láthatólag igen fontos és polgárságunk boldogulhatására kiható adatokat a bizottság memorandum alakjában a miniszternek átadja.

Kinevezések A király Gyarmathy Ferencz marosvásárhelyi kir. járásbírói albirót, Gyarmathy Ferencz helybeli tekintélyes ügyvéd fiát, a nagysinkir. járásbíróhoz kir. járásbíróknak; Máthé Dénés homoródközi kir. járásbírói aljegyzőt pedig a torlai kir. törvényszékhez albirónak nevezte ki.

Gróf Majláth püspök városunkban. A püspök fogadásáról mult számunkban már megemlékeztünk. Vasárnap mintegy négyszáz hívőt megbérmált és egy a bérmaszülőkhöz, mint a bérmalókhöz nagyhatású és mély nyomokat hagyott beszédet intézett. Majd a pápa áldását adta hűreire. Delben a kerületi papság, főgymn. tanári kara és egyháztanács s vármegyének két vezérferfia: fő- és alispánunk tiszteletüket tették a főpásztornál. Ez alkalommal Jung-Cseke Lajos apát, Gyarmathy dr. polgármesternek megelőző napi fogadó-beszédét elítélte s kérte a püspököt, hogy a kellemetlen incidens ne rója fel a város polgárságának. A püspök kijelentette, hogy bár nagy küzdelmébe került, Isten segítségével sikerült legyőznie súlyos megbántása iránti érzelmét s kéri fogja Isten, hogy bocsásson meg, a mint ő teljes szívvel szintén megbocsát. A tisztelegések után rövid ebéd volt, mely után a főgymn. ifjúságának a magyar katolikus egyház 900 éves fordulójára alkalmasból rendezett innepélyen vett részt a lelkes főpásztor. Az innepélyt szívet, lelket gyönyörködtető beszéddel ő zárta be. A teremben zsufolásig volt közönség állva hallgatta meg s viharos eljénzés követte azt. A pápa és a magyar király eltelésével végezte szavait. Nem hagyhatjuk megemlést nélkül a többek között azon kitörő lelkesedést, melyet Embery Árpád tanárnak ez alkalomra írt vallásos ihlettel áthatott magaróptüi költeménye keltett. Szerzőt nagy óvázoban részesítették. A Morascher Hugó zenetanár vezetésével az ifjúság által előadott ének- és zenedarabok valóságos művészi színvonalon állottak. A műsor minden pontja kitünően sikerült. Másnap délelőtt Vágás községben bérmált, ugy kedden reggel is, mikor d. e. 11 órakor ismét városunkba érkezett. Visszajövet Bögöz községben nagyszámú közönség élen Ugron János országgyűlési képviselő üdvözölte a püspököt. Visszaérkezvén városunkba, fő- és alispánunkat lakásaikon meglátogatta. Majd pedig a leányneveldebe ment és meghallgatta az ott előadott innepi programot, melyet az irtalmas nővérek a 900 éves jubileum alkalmából ezuttal adtak elő a növen-

dékekkel. Ott láttuk főispánunkat feleségével, alispánunkkal Ugron János országgyűlési képviselővel stb. Délután Szentegyház-Oláhfaluba utazott s ott szerdán bérmált Innen Csik-Somlyóra ment, ahol jelenleg is tartózkodik.

Iparosaink újabb értekezlete. Csütörtökön este 8 órakor Hollak Arthur főispánunk elnöke alatt igen népes értekezlet volt iparos polgárságunknak az önképző kör nagytermében. A vármegyei iparfejlesztő bizottság tagjai kívül az ipartársulatok és más érdeklődők is ott voltak. Tudomásul vették, hogy a kik a marosvásárhelyi kiállításon résztvesznek bármely iparcikkkel, az iparfejlesztő bizottság költségeit megteríti. — Itt említjük meg, hogy vármegyénk főispánja e hó 6-án (szerdán) délután 3 óra az iparhatóság útján az összes ipartársulatokat meghívatta, hogy a most márt Székely-Udvarhelyen csoportosítandó ipari készítmények kiállítását megbeszéljék. Felhívjuk tehát ezen értekezletre egy iparosaink, mint az érdeklődők figyelmét.

Személyi hír. Grünzweig Arthur cs és kir. ezredes csütörtökön városunkba érkezett, hogy a helybeli 82. ezred itt állomásozó részét megvizsgálja. Az ezredes tegnap délután városunkból visszautazott állomáshelyére. Az állomáshoz az egész tisztikar kikísérte.

Színészet. Fekete Béla színigazgató mintegy 30 tagból álló színtársulatával tegnap városunkba érkezett és ma (vasárnap) az „Arany kakas” cz. vígjátékkal előadásainak sorozatát megkezdi a Galter-kertben.

Unitárius istentisztelet. A helybeli unitáriusok pünköszt-ünnepi istentisztelete a polg. önképző-egylet nagytermében június 4-én, d. e. fel 11 órakor kezdődőleg tartatik, mely alkalommal konfirmáció és urvacsoraszta lesz.

Dr. Haller József gr. Haller József grófot, Haller Jánosnak, vármegyénk volt főispánjának szép készítményű fiát, a ki a kolozsvári egyetemen jó sikerrel végezte jogi tanulmányait, mult szombaton avatták fel az államtudományok tudorává. A fiatal grófot a tudományos képzettsége szép fokának elérése alkalmából sokan üdvözölték. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy Haller József gróf, a ki különben mint szolgabíró Borsodmegye tisztikarának tagjai közzé lépett be, második dr. tagja a Haller grófi családnak. Nagybátyja Haller Béla gróf sok év előtt megszerezte az „orvostudományok doctora” czimét s most a heidelbergi egyetemen működik.

Meghívó. A sz. udvarhelyi daleylet f. hó 4-én délután 2 órakor a városi községi iskola tantermében az alábbi tárgysorozattal tartja 13-ik évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: Elnöki megnyitói beszéd. Titkari jelentés. Pénztári számadások felülvizsgálata. Az 1900. évi költségeloirányzat tárgyalása és megállapítása. Indítványok. Tisztviselő és választmányi tagok megválasztása. Ezen közgyűlésre a daleylet képviselői és működő tagjai tisztelettel meghívom. Sz. Udvarhely, 1900. június 1-én. Dr. Ráczkóczy Sámuel, elnök.

Bimbóhullás. Harmadik év óta megrendítő csapások érik Bod Károly ref. kollegiumi r. tanárt, lapunk önzellen munkatársát. Alig mult két éve: édes atyját, majd réa mult év május havában: forró szeretett Irén leányát, most csütörtökön reggel 6 órakor pedig ártatlan, jó gyermekét: a 13 éves Margitot vesztette el. Nem esodáljuk, hogy a sokszorosan sújtott tiszteletreméltó család már-már az összerokadásához közelget a mérhetlen csapások sulya alatt. De vizsgáljalja meg az az általános, igazán mély részvét, mely minden oldalról megnyilatkozott ezen ismételt szomorú esetnél! A korán lehullt bimbó, az ártatlan kis angyal temetése tegnap d. u. 4 órakor történt, nagy közönség részvételével. Az élet alig fakadó tavaszán jobbjelre szenderült Bod Margitka koporsójára koszorút helyeztek: A felejthetetlen kedves gyermeknek — Szülői. Forró szeretett Margitunknak — Testvérei. A kedves jó Margitkának — Sándor és Berta (Szatmár). Margitkának — Kiss néni. Kedves Margitunknak — Keresztzata és Mama (Póka-Keresztur). Margitkának — Kovács Dániel és családja. Margitkának — Illyés bácsi. A jó Margitkának — Tanítóője. Margitkának — Annuska, Margitkának — Fejes és neje. Szeretett Margitkának — Barátnői. Margitkának — Bedő Ilonka és Sarolta, Margitkának — Sebesi testv. (Brassó).

Hálás szívvel. mondunk köszönetet mind azoknak kik elfelejtethetetlen kedves Margitunk halála által okozott újabb veszteségünk fájdalmában velünk osztoztak. Bod Károly tanár és gy. szoló családja.

Tájékoztató a székelyföldi alkalmi iparkiallításra vonatkozólag. A székelyföldi iparmuzeum felügyelő bizottsága Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter ur Ó nagyméltóságának látogatása alkalmával a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara területén (Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelymegyékben) készült iparcikkekből, továbbá jelentősebb nyersterményekből Marosvásárhelyt a folyó évben iparkiallítás rendez. A kiállítás a székelyföldi iparmuzeumban lesz. Tartama június 29-től július 31-ig. Kiállíthatnak gyárosok, kézmű és házi iparosok, kereskedők, fűrdő-, ásványvíz-, bányatulajdonosok stb. A részvételi díjmentes. Bejelentési határidő június hó 10-ike. A tárgyak beküldésének határideje június 20-ika. A kiállítási tárgyak mellett árjegyzék küldendő. Csak biztosan csomagolt és bérmentesített küldeményeket fogadunk el. A kedvezményes vasuti szállítást iránt lépéseket tettünk, az eredményt a kiállítókkal pár nap mulva közölni fogjuk. A küldemények a Székelyföldi Iparmuzéumnak Marosvásárhelyre ezimzendők. Az eladási árakat, valamint azt a kívánságot, hogy a tárgyak eladók, vagy nem eladók, a melléklendő árjegyzékben, valamint az egyes tárgyakon is megjelölni kerjük. Az eladott tárgyak árából 5 százalékot rendezési költségekre levonunk. A kiállítók a kiállítás látogatására állandó ingyen beletpi jegyet kapnak. Marosvásárhelyt, 1900. évi május 23-án. A rendező bizottság: Tauszik B. Hugó, kir. tanácsos, elnök. László Gyula, titkár.

Konfirmáció A helybeli ev. ref. templomban f. é. május hó 21-én és 27-én szép, megható innepély volt 24-én a delutáni istentisztelet végeztével 83 ifju növendék (49 fiu és 34 leány) gyönyörködtette értelmes felelettel a

JUTALOMKÖNYVEK

a küszöbön levő vizsgákra legnagyobb választékban a „SZÉKELY-UDVARHELYI” kiadóhivatalánál kaphatók

hallgatóságot. E szép siker méltó bizonyítást tett a tanítók odaadó buzgalma, mely buzgalom a növendékek hálás köszönetével lön jutalmazva. 27-én következett az ünnepély megható része, a mikor a gyülekezet éneke, imádság, ünnepi beszéd, a delegyelt és a felső leány isk. szép énekei, a növendékek fogadástétele, e fogadástétel megpecsételése s végül a növendékek megáldása egy fenséges harmoniává olvadva össze, emelték az Urnak házában összesereglett hívek lelkét fel az eget urához, „kitől száll alá minden jó adomány és tökéletes ajándék.”

Nyilvános kérelem. Elnöki megbízásból van szerencsém fölkérni mindazokat, kik az „Örökimádás” templom gyűjtőbizottságának rendes tagjai lettek, hogy az esedékessé vált tagdíj felét bizottsági pénztárosnál (Soó Gáspár főgymn. igazgató) befizetési szíveskedjenek. Székely-Udvarhely, 1900. június hó. Embery Árpád, titkár.

Az ev. ref. kollegium tornavizsgálata múlt vasárnap délután 3 órakor tartott meg a kollegium kertjében. Az összes kollegiumi ifjuság egy századba alakulva, zászlókkal, dob és kürtszó mellett vonult katonás rendben a vizsgálat színhelyére s megérkezve a kisebbek két csoportjával (I.—III. oszt.) Szabó Árpád tanár mutatott be sor- és zártrendű szakaszgyakorlatokat, majd szabadgyakorlatokat s pár élvezetes labdajátékot, mindeniket szabatos kivitelben. A vizsgálatot tovább folytatta Szabó András tanár a nagyobbak két csoportjával (IV.—VIII. o.). Először a IV. V. osztályokkal végeztetett sor- és szakaszgyakorlatot, majd egy 10 pontból összeállított szabadgyakorlatot, végül néhány futó-, trefás- és labdajátékot (üsd a 3-ikat, közfutó, gyere pajtás, labadakergető, kakasviadal és labdaöklöző) végül a VI.—VIII. osztályok csoportjával a zártrendű szakaszgyakorlat komplikáltabb alakjait mutatta be, melyek mindegyikében a gyors végrehajtás és katonás magatartás érvényesült, majd egy 10 pontból álló szabadgyakorlatot botokkal és a határnyó labdajátékot. Azután voltak a versenyek következő eredményekkel: Kitérők: Futásból Bedő István 3. o. és Nagy Gusztáv 1. o. t. Mászásból: Ferenczi Károly 3. o., Zakariás Vilmos 3. o. és Nagy Gusztáv 1. o. t. Távulgrásból: a) Szentés N. 2. oszt. (4-40 m.), Péter Gábor, 3. oszt. b) Hegyi István 4. oszt. (4-55 m.), Deák Béla 4. oszt. (5-15 m.), c) Fosztó Dénes 7. oszt. (5-3 m.) és Kovács Lajos 8. oszt. (5-15 m.) Magasugrásból: a) Szentés N. 2. o., Bedő Ferenc 3. o. b) Deák Béla 4. o. (1-4 m.) és Hegyi István 4. o. c) Fosztó Dénes 7. o. (1-45 m.) Rudugrásból: Fosztó Dénes 7. o. (2-3 m.), Zih István 4. o. (2-25 m.) Nyújtón: a) Tolvaj Tibor 1. o. és Pál Dénes 3. o., b) Kovács Lajos 8. o., Ince Simon 7. o. és Fosztó Dénes 7. o. Gyűrűhintán: Ince Simon 7. o., Fosztó Dénes 7. o. és Kovács Lajos 8. o. Korlátlan: Nemes Andor 7. o., Ince Simon, Fosztó Dénes 7. o. és Kovács L. 8. o. Súlydobásból: Fosztó D. 7. o. (7 kilós súly 95 m.), Ferenczi Pál 5. o. (8-3 m.) és Kovács L. 8. o. Kötélmászásból: Bíró Dezső 7. o. A versenyek végeztével a tanulók oszlopba sorakoztak felszáradokkal, mire Szabó András tanár jelt adott az „imához” kürtölésére; imához vezényelt s azután megtörtént a felvonulás. Az idő szép volt s igen nagy közönség kísérte élvezettel végig a minden ízében kitünően sikerült vizsgálatot.

Az ev. ref. coll. majálisára felülfizettek még: Gyárfás Endre 50 K., Sebesi Akos 20 K., Illyés István, Betegh Pál 2—2 K., özv. Szilveszter Dénesné 4 K. Mind ezeknek ez uton is hálás köszönetet nyilvánítja a rendezőbizottság.

Közönség köréből.* Utóhangok.

Miután a ma egyheti tisztelgés alkalmából az önkéntes és hivatalos tisztelgők érdemes szónoka, ősz apát urunk, — ki, hogy úgy mondjuk — nagyon is megszokta rágni a szavakat, melyeket kimond, az okokat, melyekből kiindul, a tényeket, melyekre hivatkozik, mert fel tudja fogni állásának jelentőségét s mérlegelni szavainak közvélemény előtti súlyát — méltán szeretett püspök urunkat arra kérte a többek közt, hogy a város részéről történt hivatalos (!) üdvözlés (?) nyomán támadt kellemetlen impressziókkal ne távozzék el városunkból; s miután úgy e beszéd komoly és férfias tónja, mint az az igaz főpásztori válasz is beszéd tárgyát képezi városunkban s megyszerzte is: katolikus önéretünk kötelességének ismérjük, hogy a nagy nyilvánosságunk szánt fogadó beszédre reflexiókat mi is megtegyük. Egyben kijelentjük, hogy személye iránt köteles tisztelgettel vagyunk, mi csak foglalkozunk e város első tisztviselőjének a polgármesternek ad hoc bevallott új programjával, melyhez jogunk van közfunkciót betöltő állása révén, s így kritikai megjegyzésünk indokolt és szabad.

Nem szólnak személyéről, mert jogi tanulmány nélkül is van annyi természetes distinkción, hogy élesen meghuzzuk azt a demarkációs vonalat, melynek az egyéni és a polgármesteri felfogás közt lennie kell, mely ha hivatalosan nyilatkozik, csak a város polgársága nevében és felfogása szerint nyilatkozhatik, azon hitbéli töredékek felfogása nem dominálhat, mert a város ösz-polgárságának, mint olyannak nincs vallása, a minthogy a polgármester is állásánál fogva religión kívül áll, legalább kellene.

Miután pedig a t. polgármester ur beszédjének egész tenorján át a sokat hangzatosított toleranciának nem csak halvány jelét nem adta, sőt annak ellenkező magatartását konstataálni törekedett, már pedig a polgármester egyik magasztos, bár sok türelmet és odaadást igénylő feladata lehet egy sokféle hitű városban a hitközi béke állandó megőrzése, szenvedélyek oltása: miután minden ok nélkül s teljesen negligálta azt a kötelességet, hogy a konvencionális tisztelgést, melylyel tartozik egy hivatalos köruton járó főpásztor iránt, midőn a vezetésére bízott város falai közt fogadja s melyeket respektálni tud a legkisebb falu bírja is, annál inkább egy értelmi erejével tekintélyes város polgármestere; miután deválvalta teljesen székely anyavárosunk eddig tisztán ragyogó közkincsét, hogy azt, ki látó-

* Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

gatásával tiszteli meg, minden elő és utógondolat nélkül hagyományos vendégszeretettel szokta fogadni; miután fölünk s így az ösz-polgárságtól sem kapott mandatumot arra, de ok és jog sem volt, hogy leczkésztető modorban kioktassa azt a férfit, ki munkájával, életével, vagyonával folyton a haza szolgálatában áll, mint álltak s állnak nagyevű családjá elhalt s élő tagjai; miután férfias nyíltsággal egyszer s mindenkorra tiltakozunk az ellen, hogy t. polgármester ur jelölje meg a mi püspökünk mihez tartása szabványait, ki tapintat dolgában épen nem kérhet tanácsot; ezennel kijelentjük, hogy megütközéssel hallgattuk beszédét, mi, kik szintén szolgáljuk e város becsületes érdekeit, okot nem adunk ily elfogult üdvözlésre, a pártközi és vallási béke tudatos megzavarásá nem helyeseljük s mert nem a „polgárlársak érzelmet és gondolkodását tolmácsolta”, jövőre minden egyéni tisztelgés mellett polgármesterünknek nem tekinthetjük, mert ily tartalmú és ezülatu beszédet elmondhat kellő helyen egy hívó, egy presbiter, egy algondnok, de nem egy város polgármestere.

Nagyon kérjük t. polgármester ur! mit vétett önknek az a mintapap, az a szelidlelkűtű férfi, az a jóságos főpásztor? S miért vétetett az önknek, ki nem is ösmeri, s azoknak nem, kik szintén nem katolikusok s egészen más véleményen vannak ma, mint azelőtt? Udvarhelyt megégnék egyetlen városának mondja s ime Keresztur, a falu s annak főbírója másképp fogadja, másképp alkotta meg véleményét e főpásztor felől, mert hát az ember embertársát személyi tapasztalata, tetteinek tudata, szavainak hallása után ismerheti meg s nem holmi egygyékényű lap fizetett túlekedése után.

Ugron Janos országgyűlési képviselő reform. ember kurátor is volt, ma is lehetne; a bögözi ref. nép élén, miért üdvözlí gróf Majláthot vágási útjában a tisztelget, a munka nyílt elismerése hangján? Mert tud arabusul. De mi tovább nem érvelünk, beszéljenek a két járás főszolgabírói, kik szerencsére unitáriusok.

Nekünk nagyon rosszul esett a polgármester ur kirohanása, de azért retorzió fegyvereihez nem nyulunk, erre tanított a főpásztori válasz; sőt inkább sajnálni tudjuk, hogy megtörtént, hogy valószínűleg felült annak a még névtelen pártbelfolyásnak, mely egy megdől hatalmi rendszer érdekében felekezeti riadóval akar magának politikai tőkét kovácsolni. Mi hallgatunk akkor is, mikor beszélhetünk volna; mi nem védjük magunkat a mások megvádolásával; traktusgyűléseken ékes jelzőkkel nem sallangozzuk fel a más vallásuk püspökét, referenseket sem küldünk ki püspöki beszédek megfigyelésére, noégyleteken sem debacchálunk szerény indítványok ellen. Mi békében akarunk élni mindenkiel, s hogy nem egoldalulag nyilatkozunk s hogy paléat tört mindenki e kellemetlen incidens fölött, kik a megyei békét őszintén szolgálják, ez a mi legnagyobb elégtételünk.

Több katolikus polgár.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye főispánjától. Szám 319 1900. főispáni. **Pályázati hirdetmény.** Udvarhelyvármegye törvényhatóságánál az alább megnevezett állásokra pályázatot hirdetek: 1. Egy szolgabírói állásra, évi 2000 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel. Pályázati határidő 1900. június 14. napja bezárolag. Az 1883. I. t.-cz. 5. §-ban előirt minősítés igazolandó. 2. Egy alszámvevői állásra, évi 1600 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel. Pályázati határidő 1900. június 25. bezárolag. Az 1883. I. t.-cz. 17. §-ban előirt minősítés igazolandó. 3. Egy árvaszéki nyilvántartói állásra, évi 1200 korona fizetéssel és 300 korona lakpénzzel. Pályázati határidő 1900. június 25. bezárolag. Az 1883. I. t.-cz. 19. §-ban előirt minősítés igazolandó. A pályázati kérvények a fent jelölt határidőkön belül és a megjelölt minősítést igazoló okmányokkal felszerelve hozzám nyújtandók be. Sz.-Udvarhelyt, 1900. május 29-én. Hollaki Arthur, főispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9066—900. alisp. Három főszolgabíró és rendőrfőkapitánynak. Körözés végett értesitem, hogy Simó József nagygalambfalvi lakos 565—900 és 566—900. szám alatt kiállított marhalevele Székely-Kereszturon a vásár alkalmával elveszett. Székely-Udvarhelyt, 1900. évi május 25-én. Damokos, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 8816—900. alisp. Három főszolgabíró és rendőrfőkapitánynak. Körözés végett értesitem, hogy oroszhegyi Tankó Ferencz—333. iktatói szám alatt egy drb 5 éves fehér ökrörről kiállított (023187. törvényhatósági számú marhalevelet és 334. iktató s az egy drb 5 éves fehér ökrörről kiállított marhalevelet f. évi márczius hó 18-án Szombatfalva és Bogárfalva közti törvényhatósági uton elvesztette. Székely-Udvarhelyt, 1900. évi május hó 25-én. Damokos, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9326—900. alisp. Három főszolgabíró és rendőrfőkapitányságnak. Körözés végett értesitem, hogy folyó hó 15-én a lövétei határ „Király” nevezetű helyen felfogatott 1. egy 6 éves pej kanca, bal tompján A betű bélyeg jegy. 2. egy 6 éves barna kanca jegytelen. 3. Két drb 4 évesnek mutatkozó szürke kanca. Az 1. alatti (folyó hó 18-án) a barom kertben megellett. A 2. alatti ellő állapotban van, a 3. alatti egyik szintén. Székely-Udvarhelyt, 1900. évi május hó 25-én. Damokos, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9760—1900. alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előjáróságnak. Közhirretétel végett értesitem, hogy Korond község sertés állományában járványosan fellépett sertés orbáncz miatt a községre a zárlat elrendeltetett. Székely-Udvarhelyt, 1900. jun. 1. Damokos, alisp.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9754—1900. alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előjáróságnak. Közhirretétel végett értesitem, hogy Betfalva község sertés állományában a sertés orbáncz járványosan fellépett. Sertésorbáncz miatt a községi zárlat elrendeltetett. Székely-Udvarhelyt, 1900. június hó 1. Damokos, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánja a belügyi m. kir. ministeriumnak 30027. sz. alatt kiadott

körrendeletét — melyet a „Székely-Udvarhely” folyó évi 21. számában „Közegészség” rovat alatt közölt — a 3 járási főszolgabíróknak és Székely-Udvarhely város polgármesterének tudomás és megfelelő alkalmazkodás s hatóságuk területén leendő kihirdetés végett másolatban megküldötte 9032—900. alisp. szám alatt.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9339—1900. alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előjáróságnak. Közhirretétel végett értesitem, hogy az Alsó-Boldogasszonyfalva község sertés állományában szörványosan fellépett sertés-orbáncz miatt a zárlat elrendeltetett. Székely-Udvarhelyt, 1900. május hó 26. Dr. Damokos Andor, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 9579—1900. alisp. Valamennyi községi előjáróságnak. Közhirretétel végett értesitem, hogy a Székely-Udvarhely város sertés-állományában járványosan fellépett sertés-orbáncz miatt a városra a zárlat elrendeltetett. Székely-Udvarhelyt, 1900. május hó 29-én. Alispán helyett: Gróf Lázár, főjegyző.

HIRDETÉSEK.

Szám 3113/900. tkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1899. év augusztus hó 26. napján 47410. szám alatt elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóságához tartozó Szt.-Oláhfalva község tkjveiben fálvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. év XXII. t.-cz. 1889. évi XXXVIII. és 1891. év XVI. t.-czikkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését elrendelik az 1892. év XXIX. t.-czben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telek-jegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosítottassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1900. évi július hó 11. napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom: 1-ször mindazokat, kik a tkjőnyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határidőn kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2-ször mindazokat, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okiratuk minosenek, hogy az átírásra az 1886. év XXIX. t.-cz. 15—18. és 1889. év XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adókat megszerzini iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerte el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaiukat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedése kedvezményétől is elesnek, és

3-ször azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyé jog van nyilvántartva, legbejegyzve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzést joguk törleszt. kérelmezék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék mint telek- és jegyzőkönyvi hatóság. Székely-Udvarhelyt, 1900. év május hó 22-én.

Simó,
kir. törvényszéki egyes bíró.

Sz. 3019—900. kig.

Pályázati hirdetmény.

Székely-Udvarhely rendezett tanácsu városnál megüresedett két rendőri állásra pályázatot hirdetek. Évi fizetés 480 korona, lakbér 48 korona, ruha-átalány 100 korona.

Pályázhat magyar honos, katonaviselt, negyven éven alóli egészséges testalkatu, jó erkölcsű, irni, olvasni tudó egyén.

Pályázati határidő 1900. június hó 15. Székely-Udvarhelyt, 1900. május hó 15-én.

Gyarmathy Dezső,
polgármester.

Marhahus
kilója 36 kr.

M É S Z Á R O S -
ÉS
H E N T E S - Ü Z L E T E T

nyitottam Székely-Udvarhelyt Kossuth-utcai saját házamban üzleti helyiségben („Budapest” szállóval átellen). — Naponta friss vrsli, szafalade, lengyelkolbasz, parizer, kassai és szebeni felvágottak, friss zsír és túró nálam a legszolidabb árakban, pontos és tiszta kiszolgálással. Ugyszintén friss marha-, sertés- és borjúhúsok is kaphatók. Helyiségben elküldöttre termények (tengeri (török-buzs), buza, rozs, zab, stb) legelőbb elárúsításával és legmagasabb árban való megvételével is foglalkozom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szives pártfogást és hazafias támogatást kérve, vagyok

kész szolgálattal:
Balásy Ignác,
mészáros és hentes

HALTRICH ADOLF
KERÉKPÁR-RAKTÁRA
M E D G Y E S E N .

A ki valódi, jó és olcsó kerékpárt olajt vásárolni, forduljon hazánk értékesítőjének legnagyobb és legregibb kerékpár-raktárához: Haltrich Adolffhoz Medgyesén, a hol a Steyeri fegyvergyár főképviselete is van. Ezen gyártmányok a világ legjobb kerékpárai s itt 120 frttól (240 korona) kezdve már kaphatók. Ugyszintén az összes kerékpár-szükséglete is folyton raktáron vannak. Kerékpár javítások szak-szerűen és a legpontosabb kivitelben eszközöltetnek.

Tarcsafalvi Albert Székely hangok című verskötetete 2 koronáért a „Székely-Udvarhely” kiadó-hivatalában és az ország bármely könyvkereskedésében kapható.

423. szám.
Folyó 1900. v.h.

Arverési hirdmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó köz-
hírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak
V. 30/2-1900. és V. 843/2-1899. számú végzése
által Kassai Kohn testvéreknek képviselve dr. Bedő
Sándor által, és budapesti Friedmann S. Lajos cégnek
képvisele dr. Reik Ferenc ügyvéd által, korondi Szalasi
Mártonné ellen az elsőnek 280 kor. 18 fillér, a máso-
diknak 52 kor. 42 fillér tőkék és ezeknek járuléka
iránti ügyben, alperes nőnél Korond községben össze-
sen 960 koronára becsült következő javai u. m.: két
paripa hámos ló, egyik szürke, a másik barna szőrű,
két ökör-tulok, fehér szőrűek, 3 évesek, egy borjuzó
tehén, fehér szőrű és szarvu, egy fekete szőrű borjuzó
svajzezer tehén és két drb fekete szőrű svajzezer ökör-
tínó. Ezen ingók Korond községben alperesné házánál
1900. év június hó 13-án délelőtt 9 órakor, nyilvános
árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak
vételén azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is
a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál
megtekinthetők. Ezzel felhívjuk mindazok, kik a le-
foglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíteni
vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kez-
detéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt
végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végre-
hajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölös-
legére fognak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhely, 1900. május hó 12-én.

Biró Sándor, s. k.,
kir. végrehajtó.

**Ne legyünk
elfogultak!**

A legkitünőbb, hamisítatlan tiszta

SÖRT

ithon kaphatjuk. Másfelől pedig saját magunk-
nak gazdálkodunk, mert árpánkat, komlónkat
csakis itt dolgozzák fel. **HAURIK ALFRÉD**
sörgyártmánya bármely hazai, vagy külföldi
készítménnyel **kiállja a versenyt** és
mégis **sokkal olcsóbb**, mert a szállítási költ-
ség a vevő javára megmarad. Tehát minden
igaz székely hazafi csakis **Haurik-féle**
székelyudvarhelyi sört követeljen.

Üzlet kibővítés.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek becses tudására hozni, hogy a
Szombatfalvi-utczában 2 év óta fennálló
fűszer, anyag, festék és liszt

üzletemet

a felső piacotérre helyez-
tem át (özv. Csép István-féle ház),
hol azt teljesen újja szerveztem és a mai kor
igényeinek megfelelőképpen porcellán, üveg-
és lámpa szakmával kibővíttem.

A nagyérdemű vevőközönség eddigi szí-
ves pártfogásáért köszönetet mondvá, kérem
sziveskedjenek ezután is becses támogatásuk-
ban részesíteni.

Mindig a legpontosabb és legelőnyösebb
kiszó gálást ígérve, szives látogatásukat kérem
és vagyok

Székely-Udvarhely, 1900. május hó.

Szentpétery Gergely.

Üvegezési vállalat.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi
termés, melyek **valódságáért** teljes felelős-
séggel szavatol

**FERNENGE
GYULA**

jóhírű pinczejéből Székely-Udvarhelyt
(Kossuth-utca) kapható a következő előnyös
árakban:

Nagyban 56 literen felül hektoliterenkint
36 koronától 140 koronáig.

Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 ko-
rona 80 fillérig.

Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

Pártoljuk a hazai ipart!

A Székelyföldön sok olyan sör ke-
rül forgalomba, mely nem idevaló
gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vete-
kedhetik a kőbányaival, avagy bár-
mely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennélfogva a nagyérdemű
közönséget a székely ipart pártolni
és a vendéglőkben csakis

marosvásárhelyi sört

követelni.

Pártoljuk a hazai ipart!

Új czukrász-üzlet.

Tapasztalva e városban egy czukrász-üzlet
hiányát, elhatároztam, hogy a Központi Szálloda
helyiségében

czukrász-üzletemet

újra megnyitom. Naponta friss írók tészták, krémes-
bélesek, Hasék, indiai lánkok, diós, mandulás,
czukros sütemények és disz-torták, különféle
krémek, fagyaltok és jeges kávé már most kapha-
tók. Menyegzők, keresztelők és diszbankettek
kiszállítását a legízletesebb ételekkel eltávtva, méltó-
nyos árak mellett elvállalom.

Szíves pártfogást és további bizalmat kérve,
kész szolgálattal:
Walter Vilmos,
czukrász.

Váltó-ekék legjobb kivitelben.

PAPP ZAKOR ENDRE

vasnagyszerkedése

az „Arany kaszához” Sz.-Udvarhelyt.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki
nagyközönség igen becses figyelmét felhívni
gazdagon berendezett

VASNAGYSZERKEDÉSEMRE.

Dus raktárt tartok a következő cikkekben:
Mindennemű vajdahunyadi vasak, szer-
számok és rugó aczlok, sodrony-, ko-
vácsolt és gépszegek. Mindennemű szij-
gyártó-kellékek, kocsi- és szekértenge-
lyek, fűtő- és főzőkályhák. Épület- és
butorvasalások. Konyha- és háztartási
cikkek.

**Aczél váltó-ekék, gazdasági gépek,
legjobb minőségű Kaszák, Kapák és
fenőkövek.** Valódi chinaezüst, alpacca-
és csont-éveszközök. Méhészeti és kertész-
eszközök. Legjobb minőségű mülep.
Postai megrendelések pontosan eszközölhetnek.
Jutányos ár és pontos kiszolgálás!

Igen becses pártfogásért eszedze

teljes tisztelettel:

Papp Zakor Endre

vaskereskedő az „Arany kaszához”.

Portland- és románcement-nagyraktár

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idős
megpróbálásának, mert már több mint 30
év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzsölésként alkalmazatik köszvény-nél,
csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél
és az orvosok által bedörzsölésekre is
mindig gyakrabban rendeltek. A valódi
Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer,
hanem igazi népszerű háziszert, melynek
egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban
majdnem minden gyógyszerertárban készlet-
ben van; fő raktár: **Török József** gyógy-
szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-
val igen óvatossá legyünk, mert több kiséb-
bértékű utánszert van forgalomban. **Ki nem
akar megkárosodni, az minden egyes üveget
„Horgony” védjegy és Richter cégjegyzé-
nékül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
es. és kir. udvari szállítók.

Raktár hol állandóan kapható: Konecz Armin
gyógyszerertárban Székely-Udvarhelyt.

KÉSZ CZIPŐK

az **Orbán, Nagy és Tamás** czipészüzletében Sz.-Udvarhelyt
a legnagyobb választékban, általánosan elismert legjobb és
legcsinosabb kivitelben kaphatók urak, hölgyek és gyermekek
részére. — Ugyszintén elvállalom minden e szakmába vágó, leg-
kényesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket, javításokat
teljesen versenyképes árak mellett — **Vidéki megrendelések**
találó használt czipő beküldése után legpontosabban és gyorsan
utánvétel mellett eszközöltetnek. **Nem alkalmas árak készséggel**
visszavételnek és kicseréltetnek. — **Készítményeinkert** czégünk
jó hírneve kezkesedik. — Szíves pártfogást kérve

Orbán, Nagy és Tamás
czipészüzlete Székely-Udvarhelyt.

PANAJOTH ALBERT

MŰLAKATOS

TECHNIKAI MŰHELYE.

SZEKELY-UDVARHELYT. — KOSSUTH-UTCZA 44.

A t. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy jó nevű üzletemet a jelenkor igényeinek meg-
felelőleg berendeztem s állandóan raktáron tartok valódi **Singer** és **Medium** (posztó-varró), **Viberatis**
arika és **börvarró** Hové, valamint szabó gépeket, melyek már többeket fölülmúltak. Valódi **czél-**
gépeimert 10 évig jótállok s vevőmet azon kedvezményben részesítem, hogy a nálam vásárolt gépe-
ket ingyen javítom. A varrógépek raktáromon 33-100 frtig kaphatók.

A legfinomabb angol kerékpárok és kerékpár-kellékek állandóan nálam legolcsóbban kapha-
tók. Raktáron tartott gépeimert 2 évig jótállok, 1 és fél óra alatt kerékpározni bárkit megtanítok.
Villamos-jelző készülékek, villamos csengők, telephonok, vízvezeteki berendezések a leg-
olcsóbb árak mellett eszközöltetnek

Monarch-féle gépek 100 frt. Pesoch-gépek 140 frttól 200 forintig.

Bármily gépek javítását, lakatos munkák, épületvasalások (rácsozatok), sárkerítések készítését saját
vagy idegen minták után elvállalom és pontosan teljesítem.

Tűzelők (takaréktűzhelyek) nagy választékban, kedvező árak mellett, esetleg előnyös részlet-
fizetésre is.

Teljes tisztelettel:

Panajoth Albert.